

Krav og konkurranser for omstilling – får vi det til?

Miljødagen 2024 – Norsk Asfaltforening

Kim Øvland

Nye Veier AS

Nye Veier AS

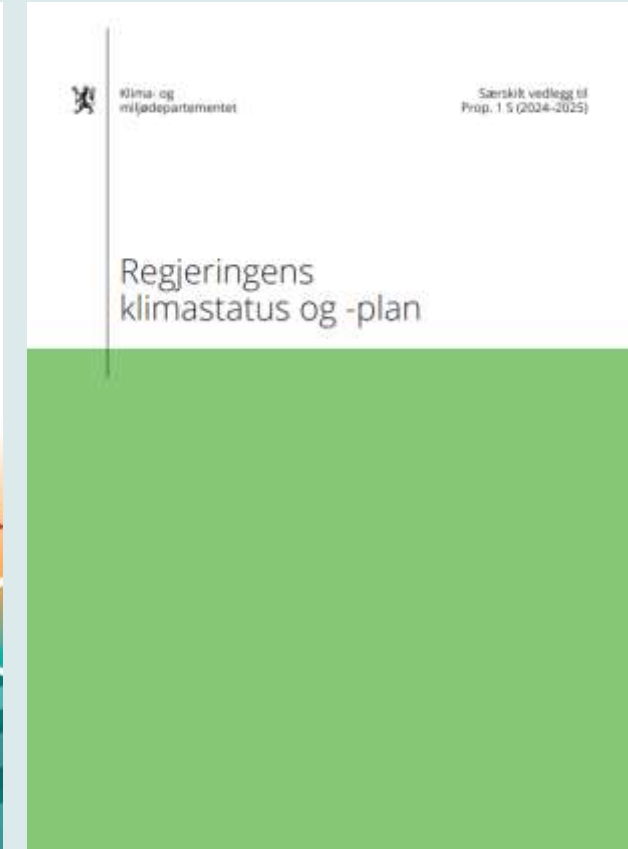
- Etablert 1. januar 2016
- Heleid av Samferdselsdepartementet
- Finansiering på ~6,5 mrd. NOK årlig tom. 2044
- Hovedkontor i Kristiansand
- Prosjektkontorer der hvor vi bygger
- Ca. 180 ansatte

Utgangspunktet i 2015: «Full fart»

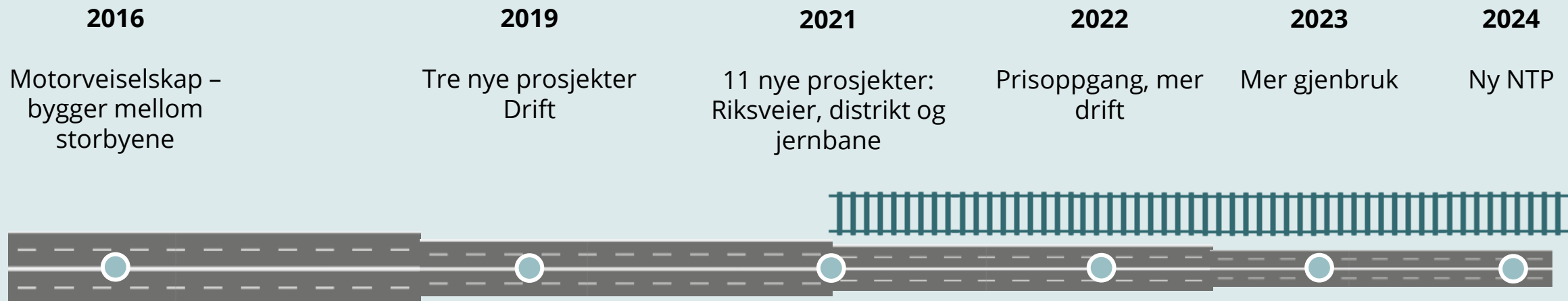

Samfunnets forventninger endrer seg

«...statens mål som eier er bærekraftig og mest mulig effektiv oppnåelse av sektorpolitiske mål»

Nye Veier utvikler seg

Økende oppmerksomhet i samfunnet på klima og natur

Miljø- og klimamål

Nye Veier skal redusere utslippene fra utbygging med 50 % innen 2030

Nye Veier skal redusere utslippene fra drift med 75 % innen 2030

Nye Veier skal redusere netto påvirkning på verdifulle areal og naturmangfold

Nye Veier skal øke gjenbruk og sirkularitet i den totale prosjektporteføljen

Nye Veier skal redusere negative konsekvenser og bidra til standardisering av praksis og krav knyttet til forurensning

Hva betyr dette i praksis?

Planlegging

Optimalisering

Klimabudsjetter benyttes i alle planleggingsprosjekter

Samf.økon. analyser av prissatte og ikke-prissatte verdier

Krav i kontrakter

30 % vektning av klima og miljø

Minimumskrav til utslippsreduksjon fra en baseline

Minimumskrav skal trappes opp over tid

Målrettet FoU/Innovasjon

Pilotprosjekter for utslippsfrie anleggsplasser

Prioritere klima i FoU-arbeid

KliamVei, ClimaLand, Bærekraftig verdikjede...

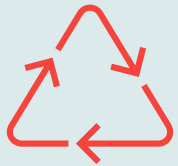

Kommunikasjon

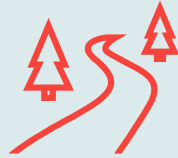
Internt: Kursing og opplæring om klima, miljø og bærekraft

Mer standardisering og åpenhet om klima, miljø og vår virksomhet

Optimalisering av planer

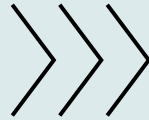
De beste delstrekningene beholdes eller gjenbrukes

Analysen avdekker mulig traséforbedringer

Tilpasse fartsgrenser til stedlige forhold

Redusert klimagassutslipp: 247 000 tonn (25 %)

For Øyer-Otta og Åsen-Steinkjer er samlet besparelse: 14,5 mrd. kroner

Redusert beslag av landbruksjord: 1 720 dekar

Redusert beslag av natur: 2 030 dekar

	Totalt arealbeslag	Jordbruks	Skog	Myr	Samferdsel (vei-areal)	CO2e
E18 Tvedestrand-Bamble	-3 %	137 %	-27 %	-75 %	203 %	-32 %
E6 Øyer-Otta	-62 %	-57 %	-42 %	0 %	-78 %	-46 %
E6 Åsen-Steinkjer	-36 %	-46 %	-27 %	21 %	-28 %	-37 %
Ringeriksporteføljen	-13 %	-33 %	-7 %	2 %	-12 %	-12 %

Prosentvis endring fra opprinnelig konsept i arealbeslag og klimagassutslipp som følge av arealinngrep.

Redusere bruk av stål og betong

Gjenbruk av masse: **120 meter** 'kortere'.
Kutter kostnad og klimagassutslipp!

Nye Veier anbefaler mer gjenbruk av eksisterende E18 mellom Tvedestrand og Bamble

16.11.2022 10:46:47 CET | [Nye Veier](#)

Del

Siden høsten 2021 har Nye Veier utredet mulighetene for mer gjenbruk av eksisterende vei på E18 mellom Tvedestrand og Bamble. Mer gjenbruk vil både gi betydelig reduksjon i klimagassutslipp og redusere arealbeslaget.

Sentrale innsatsfaktorer

Fra 2020
...revisjon 2025?

ZERO | NyeVeier

ASFALT

Tiltak som kan gjøres med dagens teknologi:

- ✓ Optimaliser for lengst mulig bruk av asfalten før reasfaltering, eksempelvis ved å benytte slitesterk asfalt.
- ✓ Optimaliser produksjonen for redusert materialbruk.
- ✓ Benytt resirkulert asfalt i størst mulig grad.
- ✓ Benytt asfalt produsert med fornybar energi.
- ✓ Benytt tørt tilslag for å oppnå god fyringsøkonomi.
- ✓ Bruk lavtemperaturasfalt.
- ✓ Se på mulighetene for gjenbruk av masser fra linje til produksjon av asfalten.
- ✓ Benytt pukk og grus med lavest mulig utslipp fra produksjon.
- ✓ Sett opp eget asfaltverk på anleggsplassen for å redusere transportavstand.
- ✓ Benytt fossilfri teknologi til drift av asfaltverk.

Foto: Nye Veier / Nils Bernt Rinde

Foto: Lisa Ravna Rørmoen, Screen story/Nye Veier

Heidelberg Materials sementfabrikk i Brevik. Foto: Ingvill Hafver

CCS-sement fra Brevik klar i 2025 – spent på hva offentlige byggherrer gjør

Heidelberg Materials er i slutfasen med sitt pilotprosjekt. Bare internt i konsernet kommer det 14 prosjekter til, enkelte opp mot fem ganger større enn det norske. En problemstilling som reises nå, er i hvor stor grad markedet

Klima og miljø i anskaffelser

Minimumskrav (eksempler)

- Klimabudsjett
- Klimagassregnskap
- Sertifiseringer
- Referanseprosjekter
- Utslippsreduksjoner
- «Innovasjonsklausuler»
- **Ikke** klimakvoter eller palmeolje i biodrivstoff

Vekting (eksempler)

- Klimaprestasjon utover minimumskrav
- Håndtering av kritiske miljøaktiviteter
- Massehåndtering
- Utslippsfri anleggsplass
- Særlig vesentlige innsatsfaktorer

Klima og miljø skal vektes minst 30 %

KLIMA

MÅL/TEMA	Vedtatte og/eller mulige KPI'er	Mulige minimumskrav eller tildelingskriterier
KLIMA <i>De totale klimagassutslippene fra Nye Veiers anleggsvirksomhet reduseres med 50 %</i>	Totale klimagassutslipp beregnet ved hjelp av LCA-verktøy (NV GHG e.l.)	Minimumskrav: X % utslippsreduksjon, sammenlignet med klimabudsjett basert på reguleringsplan Tildelingskriterium: Ytterligere tilbudt utslippsreduksjon utover minimumskrav. Tildelingskriterium: Det skal brukes betong, evt prefabrikkerte betongelementer, med minst mulig utslipp av klimagasser
KLIMA <i>Direkte utslipp av klimagasser fra Nye Veiers prosjekter reduseres med 50 %</i>	Direkte klimagassutslipp fra maskinpark	Minimumskrav: 30 % utslippsreduksjon av totale klimagassutslipp Tildelingskriterium: Kontrakten skal gjennomføres med minst mulig direkte utslipp fra maskiner og minst mulig bruk av fossile drivstoff og flytende biodrivstoff innenfor anleggsområdet, og til transport som har endepunkt innenfor anleggsområdet

Mer og bedre dialog mellom
«Kontrakt og marked» og
«strategi og bærekraft»!

SIRKULÆRØKONOMI

MÅL/TEMA	Vedtatte og/eller mulige KPI'er	Mulige minimumskrav eller tildelingskriterier
SIRKULÆRØKONOMI <i>Nye Veier skal øke gjenbruk og sirkularitet i den totale prosjektporteføljen</i>	Mengde deponert (restavfall) og resirkulert/gjenbrukt avfall per km vei (SSB) Andel gjenbruk av vei i total portefølje	Tildelingskriterium: <ul style="list-style-type: none">• Lavest volum masser til deponi ift tilgjengelig deponikapasitet i aktuell reguleringsplan.• Ombruk av materialer/produkter, %-andel basert på overordnet ombrukskartlegging.

Hva gir oss «hodebry» i hverdagen?

- Vi mangler standardiserte 'regnemetoder' på flere tema
- Det er krevende å vekte klima og miljø i totalbildet. Av og til synergier med andre mål, andre ganger målkonflikter...
- Konservativ bransje, med et konservativt regelverk?

<http://justacarguy.blogspot.com/2010/12/between-people-having-horses-and.html>

Hvordan har
'omstilling'
vært før?

Hva tar oss gjennom en 'omstilling' i dag?

Her lader Oslo kommune en el-gravemaskin med dieselaggregat

Et bilde av en elektrisk gravemaskin som lades av et dieselaggregat har skapt debatt på sosiale medier.

Dieselaggregatet ladet en el-gravemaskin i Stenersgata i Oslo da den ikke kom seg til ladestasjonen.

FOTO: PRIVAT

Amalie Henden
Journalist

Vi rapporterer fra Oslo

Publisert 10. aug. 2021 kl. 18:32
Oppdatert 10. aug. 2021 kl. 19:49

Artikkelen er mer enn ett år gammel.

NyeVeier